

Beslutsunderlag

Styrelsen 250612

Telefon: [031 64 73 95](tel:031647395)

Diarieförda handlingar

Mejladress: jennie.falth@gryaab.se

Handläggare: Jennie Fälth

Investeringsbeslut – Delprojekt inom projektprogrammet Nya Rya – AGS Demo

Förslag till beslut

I styrelsen för Gryaab AB:

Styrelsen godkänner investering och genomförande av projektering för delprojekt AGS-Demo enligt beskrivning i beslutsunderlaget till en kostnad av maximalt 20 mkr.

Sammanfattning

Projektprogram Nya Rya har pågått i förstudiefas under 2020 till 2024. 2025 övergick projektet till investeringsfas och i samband med detta kontrakterades generalentreprenören NCC. Entreprenaden kommer bedrivas som en totalentreprenad i samverkan. Samverkansentreprenaden är indelad i huvuddelar som startas vid olika tider. Varje huvuddel delas in i tre faser (1–3). Fas 1 innebär projektering som syftar till att i detalj beskriva vad som ska produceras samt förhandla fram ett riktpreis för genomförande av fas 2 (byggnation). Inom ramen för samverkansavtalet har det förtydligats att delar av entreprenaden kan komma att upphandlas av Gryaab i egen regi.

Reningstekniken aerobt granulärt slam (AGS) eller likvärdig är den processlösning som bedömts som bästa möjliga teknik för Nya Rya. För att kunna testa och optimera tekniken på Ryaverket och för att personalen ska kunna lära sig att hantera den ska en demoanläggning installeras på Ryaverket. Det ska ske genom att

konvertera två befintliga zoner i efterdenitrifikationen på Ryaverket med reningstekniken dit orenat vatten kommer att ledas.

AGS-demo är en av huvuddelarna i Nya Ryas generalentreprenad. Gryaab kan dock komma att upphandla demoanläggningen i egen regi. Ärendet avser projektering av demoanläggningen och investeringskostnaden för projekteringen är bedömd till maximalt 20 miljoner kronor.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Delprojektet syftar till att identifiera och åtgärda oförutsedda risker gällande exempelvis design och dimensioneringsfrågor inför byggnationen av Rya 2 där en betydligt större anläggning med reningstekniken planeras. I samband med delprojektet kan Gryaab identifiera och åtgärda oförutsedda risker med implementering av den nya tekniken i befintligt styr- och övervakningssystem. Demoanläggningen bidrar också med att optimera processen så att förbrukning av energi och kemikalier kan minimeras. Även möjligheten att optimera mängden av instrumentering kommer att omfattas.

Nödvändiga kostnader

Investeringen bedöms som nödvändig för att uppnå inriktningarna med projektprogram Nya Rya som i sin tur bedömts nödvändiga för att kunna möta förväntade reningskrav och prognosticerad befolkningsmängd i Gryaabs delägarkommuner. Kostnaden är därför nödvändig enligt lagen om allmänna vattentjänster.

Bedömning ur ekologisk dimension

Att installera en demoanläggning ger möjlighet att optimera uppstarten av anläggningen med reningstekniken som byggs på Rya 2, så att reningen kommer i gång snabbare vilket bidrar till lägre utsläpp. Med erfarenhet av hur processen optimeras kan genomförandet av Rya 2 avseende resurser och utsläpp till luft och vatten förbättras.

Bedömning ur social dimension

Delprojektet ska leda till optimering av instrumentering och underhåll inför byggnationen av Nya Rya vilket kommer ge möjlighet till bra planering av drift och underhållet i Nya Rya.

Delprojektet åsyftar också att ge Gryaabs anställda god kunskap om och att känna sig trygga med reningstekniken och dess process.

Samverkan

Beslutet har behandlats på lokalt samverkansgruppsmöte den 5 juni 2025.

Ärendet

I föreliggande ärende lämnas förslag på att godkänna investering och genomförande av projektering av AGS-demoanläggning. Investeringen är en del av program Nya Rya, som innebär en utökning av kapaciteten på Ryaverket.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Gryaabs nuvarande miljötillstånd är tidsbegränsat till och med år 2036 och innehåller villkor på att bolaget ska utreda och ta fram en handlingsplan för hur Ryaverket ska anpassas för att i framtiden klara skärpta krav. Tillståndsgivaren har i miljötillståndet angivit att ett större reningsverk borde klara reningskrav som är betydligt högre än de krav Gryaab har idag. Som framgick redan i miljötillståndsprocessen visar Gryaabs samlade utredningar och erfarenhet av verket att för att nå sådana utsläppshalter måste avloppsreningsverkets kapacitet ökas utöver vad som är möjligt inom verkets nuvarande område.

Förutom en förväntan om strängare utsläppskrav har befolkningen i Gryaabs delägarkommuner ökat kraftigt de senaste årtiondena och delägarkommunernas prognoser visar en ökning med 56 % under perioden 2019 - 2055.

Delägarkommunerna ska kunna bygga nya bostäder och öka infrastrukturen för att kunna möta den växande befolkningen.

Projekt Nya Rya avser det sammantagna projektet med att bygga ut och komplettera Gryaabs anläggning så att bolaget klarar att uppnå kommande miljötillståndskrav och ökad belastning. Styrelsen fattade i maj 2022 beslut om inriktning och finansieringsmodell för Projekt Nya Rya. Gryaabs åtta ägarkommuner har tagit ställning till beslutet och tillstyrkt det.

Projektprogram Nya Rya har pågått i förstudiefas under 2020 till 2024. 2025 övergick programmet till investeringsfas och i samband med detta kontrakterades en generalentreprenör, NCC. Entreprenaden kommer bedrivas som en totalentreprenad i samverkan men Gryaab har möjlighet att upphandla delar av projektet i egen regi.

Delprojekt inom Nya Rya – AGS Demo

Projektprogrammet är uppdelat i flera huvuddelar som i sig genomförs i tre faser.

Fas 1 innebär projektering som syftar till att i detalj beskriva vad som ska produceras samt förhandla fram ett riktpreis för genomförande av fas 2. Fas 2 innebär byggnation av projektets ingående delar och Fas 3 innebär provdrift och överlämning. Detta ärende berör projektering för huvuddel AGS demo och ingår således i Fas 1. Som nämnts ovan kan dock Gryaab komma att bryta ut delar av projektet, så som projekteringen av demoanläggningen, från samverkansentreprenaden och genomföra upphandling för denna del i egen regi.

Reningstekniken aerobt granulärt slam (AGS) eller likvärdig är den processlösning som bedömts som bästa möjliga teknik för Nya Rya. För att kunna testa och optimera tekniken på Ryaverket och för att personalen ska kunna lära sig att hantera den ska en demoanläggning installeras på Ryaverket. Det ska ske genom att konvertera två befintliga zoner i efterdenitrifikationen på Ryaverket med reningstekniken dit orenat vatten kommer att ledas.

Investeringskostnad

Investeringskostnaden är en del av projektprogram Nya Rya. Utifrån det ingångna samverkansavtalet bedrivs arbetet på löpande räkning enligt den självkostnadsprincip som hela kontraktet för projektprogrammet är baserat på. Detta innebär att de resurser som arbetar i programmet belastar investeringen med sin tid. Det gäller både interna och externa resurser. För det fall ifrågavarande delprojekt upphandlas i egen regi bestäms ersättningsmodell inom ramen för upphandlingen. Detta bedöms dock inte ha någon egentlig inverkan på totalkostnaden.

Investeringskostnaden för projekteringen av AGS Demo är bedömd till max 20 miljoner kronor. Investeringen har tagits upp i Gryaabs långtidsprognos.

Bedömning av ärendets principiella beskaffenhet

Ärendet avser ett investeringsbeslut på maximalt 20 miljoner kronor. Investeringen är en del av projektprogram Nya Rya.

Styrelsen fattade i maj 2022 beslut om inriktning och finansieringsmodell för Projekt Nya Rya. Beslutet bedömdes vara av principiell beskaffenhet. Gryaabs åtta ägarkommuner har tagit ställning till beslutet och tillstyrkt det. Genom att Gryaabs

ägarkommuner tillstyrkt beslutet ges styrelsen möjlighet att fatta beslut inom ramen för inriktningsbeslutet.

Projekteringen av AGS-demo är en förutsättning för att kunna uppnå de inriktningar som beskrivs i inriktningsbeslutet. Mot den bakgrunden och med hänsyn till nivån på investeringskostnaden bedöms ärendet inte vara av principiell beskaffenhet.

Bedömningen har gjorts med utgångspunkt i vad som står angivet om frågor av principiell beskaffenhet i Gryaab's ägardirektiv, Göteborgs Stadshus AB:s anvisningar för ärendeberedning och Göteborgs Stads riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll.

Bolagets bedömning

Delprojekt demo AGS syftar till att identifiera och åtgärda oförutsedda risker gällande exempelvis design och dimensioneringsfrågor inför byggnationen av Rya 2 där en betydligt större anläggning med reningstekniken planeras. Demoanläggningen bidrar också med att optimera processen så att förbrukning av energi och kemikalier kan minimeras. Delprojektet syftar även till att personalen ska lära sig hantera tekniken och processen vilket kommer leda till en snabbare och tryggare uppstart av Rya 2.

Investeringen bedöms som nödvändig för att uppnå inriktningarna med projektprogram Nya Rya.

Styrelsen föreslås godkänna investering och genomförande av projektering för delprojektet AGS-Demo enligt beskrivning i beslutsunderlaget till en kostnad av maximalt 20 mkr.